

شهر رمضان الذی انزل فیہ القرآن

سلام بر ماه خدا !

سلام بر میره‌مانان خدا !

سلام بر روزه‌داران !

سلام بر آنانی که با نیروی ایمان جنبش‌ها و تمایلات نفسانی را مهار کرده و
می‌توانند خود را از آلودگی‌های شهوت و غضب و از پلیدی و زشتی کنار کشیده
و بیکسوشوند .

سلام بر کسانی که حرمت ماه رمضان را نگاه داشته و از برکات و فضیلت‌های
این‌ماه برخوردارند .

روزه دار عزیز ! تو می‌همان خدائی ، تو مشمول آمرزش و رحمت او هستی
نفس کشیدن تو ثواب تسبیح دارد و خواب تو عبادت او است قدر خودت را بدان !
بدان که بزرگترین مکتب تربیتی و روحانی اسلام که همه طبقات از غنی و
فقیر، شاه و گدا و عالم و جاهل باید همه ساله کلاس آن را در یک‌ماه به بینند گشایش
یافته و شعبه‌های آن در کاخ‌های شهری و خانه‌های روستائی و منزل مجتهد و پشت
میز اداره و همه شهرها و نقاط مسلمان نشین مفتوح گردیده و در عالم اسلام وجود
نشاط و بیداری ضمیر و توجه به معنویات همه چیز را تحت الشعاع قرار داده است .
راستی چه فرصت خوبی ! و چه اوقات عزیزی است ! اگر ما قدر آن را بدانیم
چه قدر این‌ماه بمانیر و میدهد ! و ما را امیدوار و سرزنده و تازه می‌کند و احساسات
انسانی را بیدار می‌سازد !

درود بر آن رهبرانی که در وصف روزه فرمودند **«الصوم جنّة»**، روزه
سپریازره است، سپهر از گناه، سپهر از پلیدی و زشتی، سپهر از آفات خشم و شهوت .
در این دنیای پرغوغا که بسیاری از مردم از فشار مادیات و مدنیّت (منهای

انسانیت) خسته شد، و از سر گردانی‌هایی که توجه بماده برای بشر فراهم نموده بستوه آمده‌اند، و از رواج فساد اخلاق و فحشا و بی‌عفتی و خدعه و نیرنگ رنج می‌برند، نیاز جامعه به منویات و اخلاق هر روز آشکارتر می‌شود جمعیتی بنام تسلیحات اخلاقی تشکیل شده است که متأسفانه چون برنامه کار آنها از تمالیم مقدسه اسلام و وحی آسمانی الهام نمی‌گیرند و فقط بی بدست نمی‌آورند و اگر هم سروصدائی بلند کنند بسیار محدود و گاهی هم ممکن است با اغراض سیاسی توأم باشد. از این جمعیتها و این سازمانهای ضعیف کاری ساخته نمی‌شود و نمیتوانند در قلب و روح این بشر وارد شوند و او را از این همه خطرات بیمه نمایند. یگانه راهی که بشر را بسر منزل رستگاری میرساند راه اسلام است. همان آئینی که تعلیمات و برنامه‌های آن همه جانبه و در هر عصر و زمان مترقی‌ترین تعلیمات است. همان دینی که معنویت و روحانیت آن دلهای صدها ملیون بشر تحصیل کرده و عامی را تحت نفوذ گرفته و مآه رمضان وضع کار و پیشه و مشاغل و اداره و برنامه زندگی آنها را عوض میکند.

برنامه تسلیحات اخلاقی عمیقی اسلام از چهارده قرن پیش باجراه گذارده که اگر همه باهم همکاری کنند تا این برنامه ازر لحاظ اجرا شود سطح اخلاق فاضله بمیزان بی‌سابقه‌ای بالا خواهد رفت.

این برنامه تسلیحاتی اسلام در مقابل سپاه خشم و شهوت، بی‌عفتی و نا-پاکی، جنایت و خیانت، حب‌جاه و بی‌رحمی، حرص و حسد ظلم و ستم، تجاوز بحقوق ضعفاء، ضعف اعصاب و ضعف روح، ناتوانی اراده و آفات دیگر، بر نامه ماه رمضان است البته اسلام بر نامه‌های اخلاقی و اجتماعی دیگر بسیار دارد که چون موضوع گفتار ما فعلا آن برنامه‌ها نیست بحث در اطراف آنها را بفرست دیگر حواله میدهم

اکنون برای ما توجه به برنامه‌های ماه رمضان لازم و مفید است زیرا ما میتوانیم با برنامه‌های همین ماه رمضان نقاط ضعف و نواقص کارها ایمان را بر طرف نماییم. آری ماه رمضان ماه روزه، ماه قرائت قرآن، ماه دعا و ذکر خدا، ماه توبه و اعاده حیثیت، ماه کمک به مستمندان و صلوات رحم؛ ماه ادب و حسن خلق، و دستورات آن بقدری جالب و ارزنده است که ارزش آنرا با جواهرات و پولها و اموال این دنیا نمیتوان معین کرد ثواب تمام اعمال حسنه در این ماه بیش از ماه‌های دیگر است. قرائت قرآن مجید خصوص اگر با تامل در مآنی آیات آن توأم شود انسانرا

بمعارف حقّه و بعالم انسانیت آشنا و امراض روحی او را شفای بخشد .

دعاهائی که در این ماه خواندن آنها توصیه شده رشد فکری و علمی، اخلاقی و اجتماعی مسلمانان را قوت میدهد و آنها را به مصالح اجتماع و کوشش در قضاء حوائج مردم علاقه مند میسازد (۱) و آتش حرص او را فرومی نشاند (۲) از دعاء افتتاح معارف اسلام و عقاید حقّه و حمد و سپاس خدا و کیفیت صلوات و عرض ادب بمحض پیمبر اکرم و ائمه طاهریین را می آموزد، سحر گاهان خواندن دعاهای سحر مخصوصاً دعاء ایسی حمزه ثمالی انسان را در عوالمی ملکوتی و روحانی سیر میدهد و او را باقی بالاتر میبرد - آنچه در این دعا از مواد لازمه برای ترقی روح بشر درج است از تمام موادی که استفاده از آن برای تنذیه جسم و تربیت بدن لازم است گرانباتر است این دعا برای تربیت روح بشر و امور اجتماعی و اعتقادی و فکری و معیشت او مثل یک کتاب جامعی است که حاوی تمام دستورات بهداشتی جسم باشد بلکه این مثال هم در معرفی این دعا ناقص است تمام جمله های این دعا قیمتی و با اهمیت است و هر بندی از آن ما را بیک یا چند وظایف انسانی و اجتماعی و اخلاقی متوجه میسازد و از همه بالاتر روحانیت و حقیقتی است که خواننده در این دعا احساس میکند . نماز جماعت که یکی از بزرگترین شعائر اسلام است و در دوره سال باید مظهر شوکت و اتحاد و نشانه اتفاق و عظمت مسلمین باشد در ماه رمضان رونق بیشتری یافته و مساجد از نماز گزاران که کار و شغل خود را رها و در برابر خدا با هم کیشان خود از سیاه و سپید سر بسجده میگذارند موج میزند و روح عدالت و مساوات و برابری و آزادی اسلامی ظاهر میشود آقا و نوکر، استاد و شاگرد، فقیر و غنی همه پهلوی هم می ایستند بلکه گاهی سر باز در صف جلو ایستاده و افسر ارشد در پشت سر او (۳) شغول نماز و نیایش ذات پروردگار است و از آنها هم کسی بخدا نزدیکتر

(۱) بدعاء : اللهم ادخل علی اهل القبور السرور الخ رجوع نمائید .

(۲) در این جمله که در دعاها مکرر شده : ورضنی من العیش بما قسمت لی -

تأمل فرمائید .

(۳) در این عصر ما هم در بعض کشورهای اسلامی حتی ترکیه افسران ارشد ارتش و هیئت وزیران در نماز جماعت شرکت میکنند و مثل سایر افراد عادی در هر صفی که جای بود نزد هر کس شد می ایستند و مقامات خود را در این موارد بحساب نمی آورند .

است که تقوا و پرهیزکاریش بیشتر باشد همه باهم **الله اکبر و سبحان ربی العظیم و ربی الاعلی و بحول الله و قوته اقوم و اقعد** میگویند.

علماء و گویندگان و خطبای بر منبرهای و عظوارشاد توفیق هدایت و دعوت بدین و بیان احکام و تهذیب اخلاق را در این ماه بیشتر دارند.

در حقیقت باید گفت ماه رمضان يك مؤسسه تربیتی و ارشادی و مدرسه‌ای است که همه ساله تشکیل میشود و تعلیمات آن عمومی و همگانی است يك مدرسه - ای که هم وظیفه آموزش و پرورش و هم وظیفه شهربانی خوب و مامورین امین انتظامات و هم وظیفه بهداری و هم عمران و آبادی و هم وظیفه سازمانهای خیریه و نیکوکاری و هم راهنمائیهای دینی و اجتماعی همرا انجام میدهد .

بطور قطع اگر بشر بخواهد با تمام وسایل مادی و بودجه های هنگفت و کلان چنین مدرسه‌ای بگشاید که روحانیت و حقیقت ، آنرا رهبری نماید قادر نخواهد بود . اما به نیروی نفوذ کلمه یگانه رهبر عالی بزرگ جهان بشریت **حضرت محمد بن عبد الله پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله** و سلم همه ساله این مدرسه و این دانشگاهی که بیش از شصدمیلیون دانشجو دارد و شعبه‌های آن مساجد و خانه‌ها و اطاقها و منازل مسلمین است افتتاح و این معلمین روحانی از فرزندان بر و درون مساجد بدرس و راهنمایی و هدایت مردم انجام وظیفه میکنند .

اگر مسلمین بطور صحیح از همین يك فرصت عالی برای تهذیب اخلاق و تحکیم مبانی ایمان و صداقت و صحت عمل بهره برداری نمایند بطور قطع به مرفقیتهای درخشانی نائل میشوند .

در این برنامه هیچ عیب و نقصی نیست و کاملتر از این برنامه تربیتی نمیشود ولی متأسفانه مادر استفاده از آن کوتاهی داریم .

روزه دار عزیز ! ما میدانیم که در روزه داری فقط با طاعت پروردگار نظر داری اما بدان که روزه يك عبادتی است که مصالح و فوائد آن بسیار است و فائده آن منحصر بتهذیب نفس و تمرین خودداری و ایستادگی و مقاومت در برابر تمایلات اهریمنی نفس سرکش و صفای باطن و نورانیت ضمیر نیست .

روزه از نظر بهداشت تن و جلوگیری از بیماریها و از نظر علاج امراض هم مفید و مؤثر است و انسان اگر بخواهد از سلامت مزاج بر خوردار شود باید

همه ساله این یکماه را بر رژیم اسلام در غذا و سایر تمتعات عمل نماید .
 مؤلف کتاب «روزه و نفس» میگوید روزه از نظر صحی و بهداشتی وسیله‌ای
 برای تطهیر بدن از سموم ضاره و از غذاهای غیر لازمه میباشد.
 دکتر «روبرت بارتلو» میگوید : شکی نیست که روزه از وسایل مؤثره در
 نجات از میکروبهای مضره است .

دکتر عبدالعزیز سایمان ، میگوید : روزه در موارد بسیاری مورد استفاده
 و طریق علاج است و در حالات بیشتری سبب حفظ صحت و سلامت بدن است ، پس از
 آن میگوید : حکمت بسیاری از او امر دینی با پیشرفت علم ظاهر میشود و از آن جمله
 در مورد روزه ظاهر شده است که در حالات بسیاری مفید و نتیجه بخش و در حالات
 دیگر علاج منحصر بفر دست . سپس مواردی را که روزه بعنوان علاج تجویز
 میشود (مانند اضطرابات مزمنه امعاء ، و التهاب حاد و مزمن کلیه و امراض قلب)
 ذکر کرده و میگوید روزه در یکسال (۱) بهترین وسیله پیش گیری از جمیع
 امراض است که در حقیقت این بیانات همان ترجمه حدیث معروف «صومو
 اتصحووا» است .

دکتر ظواهری میگوید کرم ماه رمضان شامل بیماران بیماریهای جلدی
 نیز شده زیرا بعضی امراض جلدی با روزه بهبود می یابد . و بعد از یک سلسله
 تحقیقات علمی درباره امراض جلدی میگوید : بهترین علاج برای این حالات ،
 خودداری و اساک از طعام و نوشابه (روزه) است .

بعد نظرات علمی خود را راجع بنائیر روزه در جلوگیری از افزایش
 میکروبهای ضاره اظهار داشته و میگوید : ماه روزه ماه استراحت از این سموم و
 ضررهای آن میباشد و سپس امراضی را معرفی میکند که «روزه» علاج آنها شناخته
 شده است .

بعضی از دانشمندان مطلع میگویند : روزه وسیله حفظ الصحه و علاج
 امراض است که تمدن و رفاه پرستی سبب پیدایش یا انتشار آن شده و هر چه وسعت
 دایره تمدن بیشتر شود رژیم روزه داری اسلام بیشتر لزوم پیدا میکند و سراینکه
 اسلام از سایر ادیان بر روزه بیشتر اهمیت داده همین است که اسلام آخرین شریعت
 آسمانی است و در زمانی آمده که امراض بواسطه افراط در خوشگذرانی و خوش-

خوراکی روزافزون بوده است .

بنا بر نقل یکی از کتابهای علمی ، تازه ترین نظرات علم بهداشت ، این است که واجب است بر هر کس خصوصاً سالمندان که در هر هفته يك روز یو یا در هر ماه يك هفته روزه بگیرند و بهتر اینست که در سال یکماه روزه بگیرند .

یکی از مشهورترین مراکز بهداشتی دنیا مرکز بهداشتی و دکتر هنریج لاهمان در سدن سسکو نیا است در این مرکز صحتی بیماران را با روزه معالجه میکنند ، و علاوه بر آن دیگر نیز هست مثل مرکز بهداشتی دکتر وبرشیز ، و دکتر مولر و دیگران .

پایه علاج در این مراکز یکی پاک کردن جسم بیمار است از فضولات زاید به حاجت جسم که اسباب سستی فعالیت سایر اعضا میشود و دیگر فرصت استراحت دادن باعضاء و جهاز هاضمه است و غالباً این روش علاج در امراض مهمی مثل اضطراب هضم و امراض قلب و کبد و کلیه ، و بالا رفتن فشار خون ، مؤثر شده است .

پس ای روز دار عزیز ! قدر خود را بدان و فرق خود را با روزه خواران نادان و شکم پرست که بی عذر شرعی روزه میخورند بشناس .

متوجه باش که تو نیرومند و قوی هستی ، توئی که سر سخنانه و با کف نفس بر میول نفسانی پیروز شده و کشوری را که قهرمانان زورمند و پیلتن از فتح آن عاجز شده اند فتح کرده ای !

روزه رمز صبر و بردباری بشر ، و حکومت دین و پاپس مخفی است . کدام صبر بالاتر از صبر بر گرسنگی و تشنگی است که سفره طعام های لذیذ گسترده باشد و انسان يك لقمه از آنرا بدین نزدیک نبرد و قدح آب خنک حاضر باشد و با غلبه تشنگی شکیبائی ورزد و آب نیا شامد .

این نیروی ایمان است که میتواند بجان آدمی چنین وزن و صبر و ثبات بخشد و بدست او ترمزی بدهد که هر کجا خواست خواهشهای نفس را کنترل کند و او را بنظم و ترتیب و بقول فرنگی مآ بها به دیسپلین عادت دهد .

این روزه داران بودند که با عده کم قشونهای بسیار را شکست دادند و مالک و کشورها را فتح نمودند همین روزه دارها بودند که با دست خالی (برهنه سپهبد ؛ برهنه سپاه) اما با دلی پر از ایمان و فضیلت و با سلاح صبر و استقامت ؛ اسلحه ای که ماه رمضان با انسان میدهد ؛ صغوف سپاهیان مسلح دنیا را از هم شکافتند و در میدانهای جنگ هم روزه دار بودند و با حال روزه شربت شهادت مینوشیدند .

روزه دار پا کدل اتمام این فوائد در مقابل ثواب و اجرهایی که برای روزه دار مقرر شده و در برابر تقریبی که بحضرت آفریدگار جهان حاصل میکند و معنویت و وسعت روح و نشاطی که در خود احساس میکند ناچیز است.

روزه دار موفق و با اراده! حال که در دانشگاه الهی «رمضان» پیاده گرفتارن اصول عالی انسانیست و ریاضت نفس و قدرت اراده! اشتغال داری همه درسهائی را که در این مدرسه بتو میدهد خوب بخاطر بسپار و آنهارا در زندگی خودت وارد کن. آقای محترم میکه این جملات کوتاه و نارسا را که هرگز در توصیف و تعریف روزه و اینماه مبارک وافی و کافی نیست مطالعه کردی بدان تمام احکام اسلام (دینی که من و تو بان افتخار داریم) همین قسم است. سعادت بشر در گرو عمل باین دین است. بیاد اینماه رمضان تصمیم بگیر هر قدر میتوانی باسلام، بقرآن، بههدف عالی پیامبر و امامان، بتوسعه فرهنگ و معارف اسلامی، بتهدیب اخلاق جوانان و نسل حاضر کمک کن و دین خود را بدین اسلام ادا کن و خودت هم فردی صالح و شایسته و خیر خواه و خدمتگذار جامعه، مواظب وظایف دینی باش در اجتماعات مسلمین، در نماز جماعت و مجالس تبلیغ همیشه شرکت کن!

جوانان ارجمند و سالمندان بزرگوار! اساتید دانشگاه! وزیران! صاحبان شخصیت های کشوری و لشکری! هر که در هر مقامی هستید، بیایید امسال از ماه مبارک رمضان احترام کنید خود را در معرض نسیمهای رحمتی که در اینماه همواره در روزش است قرار دهید. در نماز جماعتها در مساجد حتماً شرکت کنید! و با مردهی که در حقوق انسانی از شما چیزی کم ندارند در یک صف بنشینید و مساوات اسلامی را بحال نشان دهید و خود را بملت نزدیک کنید تا دولت و ملت با هم هم رنگ و هم فکر باشند و پیوند اتحاد آنها محکم و استوار شود. مگر باید بعضی افراد را فقط در سینماها و مجالس شب نشینی معلوم الحال ملاقات کنند آیا بهتر نیست که در مسجد و مهر کز تعلیم و ارشاد و ایمان هم حضور یابید و این رسم را در این مملکت اسلامی امسال شما معمول سازید؟ مگر در مالک متمدنه مسیحیها؛ شخصیتها و رئیس جمهورها و زمامداران و پروفیسورها در مراسم کلیسا شرکت نمیکند؟

ما یقین داریم که بهترین وسیله برای تقویت اتحاد و هم آهنگی بین تمام طبقات مراعات همه مقامات از مراسم دینی و اسلامی است.

بامید خدا، و با انتظار همت مسلمانان آگاه، و غیرت مردان آزاده و پاکدل

و ترقی خواه!